



Central Transformadora d'Enher / Central Transformadora Estabanell i Pahissa

Granollers

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: C/ del Rec, 35, 08400-GRANOLLERS
Emplaçament: A la zona d'eixampla de Granollers

Coordenades:

Latitud: 41.61039
Longitud: 2.28368
UTM Est (X): 440315
UTM Nord (Y): 4606768

Classificació

Número de fitxa: 08096-200
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Contemporani
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: Necessita algunes actuacions de millora
Protecció: Inexistent
Accés: Restringit
Ús actual: Productiu
Titularitat: Privada
Titular: ENDESA
Autor de la fitxa: ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huélamo
Data de registre de la fitxa: dl., 01/10/2001 - 02:00

Descripció

Edifici de caire industrial, de planta rectangular, coberta plana, paredat arrebossat i pintat de blanc, i dos pisos d'altura. Una línia doble i correguda de cornisa emfasitza el coronament pla de l'edifici. Presenta el major nombre de buits a la primera planta, essent aquests de forma rectangular en posició vertical. La seva funcionalitat és la de suport dels transformadors elèctrics i cablejat necessaris per a la distribució del corrent elèctric. Es

troba protegit exteriorment per una tanca d'obra i reixeria de ferro.

Història

La carretera va substituir el Camí Ral l'any 1848 i el ferrocarril el 23 de juliol de 1854. La segona línia de ferrocarril va arribar a Granollers el 1875. La conjunció d'aquests elements de comunicació va fer que Granollers agafés una gran volada i iniciés el procés d'industrialització sense deixar de banda l'activitat mercantil i l'agrícola, encara que va quedar molt minvada a partir del 1885 (SESÉ, 1987b). La industrialització de Granollers està directament vinculada a l'arribada del tren a Granollers. Amb el tren es transportava el carbó que donava energia a les fàbriques per a fer funcionar el vapor, tant el que provenia del port de Barcelona com el que venia de Sant Joan de les Abadesses (SESÉ, 1987b). El 1840 no hi havia en tot el partit judicial de Granollers cap tel·ler mecànic, encara que hi havia 118 de manuals. El 1845 ja hi havia una fàbrica de teixits de cotó, accionada per vapor. El 1874 s'hi havia instal·lat 156 telers mecànics. El 1880 n'existien 173 i el 1890 ja n'hi havia 425 per tan sols 21 de manuals, amb un total de 16 fàbriques. (SESÉ, 1987b). Al costat del tèxtil hi havia indústries d'altres branques, per exemple la metal·lúrgica, que va iniciar-se pels volts del 1870 i el 1880 ja hi havia una foneria per a fer telers, instal·lada a can Trullàs (SESÉ, 1987b). En aquest context de necessitat de fonts d'energia per a una indústria i una població en franc creixement, va iniciar-se la instal·lació de l'energia elèctrica a la població. Aquesta va arribar, en un primer moment des de Centelles de la mà de la companyia Estabanell i Pahissa, encara que aviat va haver-hi altres companyies subministradores com: l'"Energia elèctrica de Catalunya", "La Canadiense" i "La Cooperativa de Fluïd Elèctric" (GARRELL, 1960).

Bibliografia

GARCIA-PEY, Enric (1990) Recull onomàstic de Granollers: Motius, topònims, nomenclatura, Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, Núm. 3, Granollers, Ajuntament de Granollers. GARRELL I ALSINA, Amador (1960) Granollers, vila oberta, Granollers, Gràfiques Garrell. JONCH, Antoni (1986) "La fauna del Vallès Oriental", Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, Núm. 1, Aproximació al medi natural i a la història de Granollers, pp. 21-34, Granollers: Servei Municipal de Cultura. SESÉ, Jaume (1987b) 2. El creixement industrial. Granollers al segle XIX, Col. Coneguem Granollers, núm. 2., Granollers, Ajuntament de Granollers.

